

Overordnet beredskapsplan; Systembeskrivelse

Gjennomførende dokument

Fagområde Beredskap		Dokumenttype Retningslinje	
Målgruppe Alle ansatte		Utgiver HRMU	
Godkjent av Anne Pedersen	Dato godkjent 31.12.2019	Dato neste revisjon 30.12.2022	Saksnummer 360 [Saksnummer 360]

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1. Formål.....	3
1.2. Virkeområde.....	3
1.3. Avgrensning.....	3
1.4. Definisjoner.....	4
1.5. Tilgjengelighet.....	4
1.6. Relaterte dokumenter.....	4
2. Forebygging.....	5
2.1. Risikovurdering.....	5
2.2. Planverk.....	5
2.3. Opplæring og øvelser.....	6
3. Når det skjer en hendelse.....	6
3.1. Organisering og roller; Beredskapsledelse.....	6
3.2. Forholdet til eksterne aktører innen sivil beredskapssystem.....	7
3.3. Prinsipper og ansvar.....	8
3.4. Lovmessig beredskapsplikt.....	9
3.5. Prioriteter.....	10
3.6. Varsling.....	10
3.7. Kommunikasjon.....	11

4. Rapportering.....	11
5. Avvik.....	12

1. Innledning

1.1. Formål

Overordnet beredskapsplan danner rammen og forutsetningene for beredskaps arbeidet i Vestfold og Telemark fylkeskommune. Her beskrives prinsipp, prioriteringer, ansvar og metoder som skal være førende for organisering av beredskap og utøving av beredskapsledelsen i fylkeskommunen

Målsetningen med beredskapsarbeidet i fylkeskommunen er å sette organisasjonen i stand til å opprettholde fylkeskommunens drift og tjenesteproduksjon best mulig dersom det skjer en uønsket hendelse ved å

- * Gi føringer og definere ansvar for beredskapsarbeid og krisehåndtering.
- * Arbeide proaktivt for å forebygge alvorlige hendelser.
- * Sikre effektiv håndtering av alvorlige hendelser.
- * Sørge for at daglig drift gjenoprettes på en sikker og effektiv måte.

1.2. Virkeområde

Dette dokumentet gjelder fylkeskommunens enheter som styres gjennom fylkesrådmannens linje. Denne systembeskrivelsen er en del av HMS-fagområdet, men er av praktiske grunner skilt ut som en egen systembeskrivelse.

1.3. Avgrensning

Fylkeskommunen har også fylkeskommunalt ansatte i enheter med egne styrer. Dette gjelder Fagskolen i Vestfold og Telemark, Sandefjord folkehøyskole, Karrieresenter Vestfold og Karrieresenter Telemark. Telemarkskanalen er organisert som et fylkeskommunalt foretak. Styrene for disse enhetene har tilsvarende ansvar for beredskap som rådmannen.

Beredskapsplanen inngår i HMS-planarbeidet, men er av praktiske grunner skilt ut som et eget systemområde.

1.4. Definisjoner

Krise

Hendelse som kan forårsake alvorlig skade på mennesker, miljø og uerstattelige verdier og/eller svekke fylkeskommunens evne til å utføre sitt samfunnsoppdrag.

Beredskap

Planlegging og forberedelser av tiltak for å begrense eller håndtere kriser eller andre uønskede hendelser på best mulig måte (DSB)

Risiko

Muligheten for å tape noe av verdi. Fylkeskommunens verdier er knyttet til menneske, materiell, drift, omdømme og ytre miljø.

Risikovurdering

Risikovurdering innebærer å identifisere uønskede hendelser, analysere og evaluere risiko samt å identifisere tiltak som kan redusere risikoen og sårbarheten.

Risikoanalyse

Risikoanalyse omfatter en vurdering av både årsakene til hendelsene og hvilke konsekvenser de kan få.

Sårbarhet

Fylkeskommunens evne til å håndtere konsekvensene av en alvorlig hendelse.

1.5. Tilgjengelighet

Overordnet beredskapsplan og lokale beredskapsplaner skal ikke være offentlig tilgjengelig, men kun tilgjengelig for alle ansatte. Det er kun lokale branninstrukser og rømningsplan kan deles med elevene.

1.6. Relaterte dokumenter

Andre dokumenter som har en særlig tilknytning til dette dokumentet.

2. Forebygging

2.1. Risikovurdering

Risikovurdering skal gjennomføres på grunnlag av fylkeskommunens samfunnsoppdrag og den beredskapsplikt som følger med oppdraget. Analysene danner grunnlag for lokale beredskapsplaner.

Det er laget en overordnet risikoanalyse som gjelder hele fylkeskommunen. Tiltakene som tilhører denne analysen vil være gjeldene for «Lokal beredskapsplan».

Risiko- og sårbarhetsanalysene skal revideres årlig og løpende ved behov. Analyseområdene er hentet fra Fylkesmannens risiko- og sårbarhetsvurdering (FylkesROS) og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps (DSB) samlerapport "*Analysen av krisescenarioer 2019*".

Metodikk for risiko- og sårbarhetsanalyse er hentet fra KS og bygger på følgende hovedspørsmål:

- * Hva kan gå galt?
- * Hvor galt kan det gå?
- * Hva er gjort til nå for å unngå at det går galt?
- * Er det nok, hvis ikke, må vi finne nye tiltak?
- * Oppfølging av om tiltakene har effekt

2.2. Planverk

Fylkeskommunens beredskapsplanverk består av to nivåer:

- **Nivå 1. Overordnet beredskapsplan**
- **Nivå 2: Lokal beredskapsplan**

Planene skal revideres helhetlig minst en gang pr. år og ellers løpende ved behov. Fylkesrådmann er ansvarlig for informasjon om overordnet beredskapsplan og mal til lokal beredskapsplan.

Overordnet beredskapsplan

Planen er overordnet og førende for lokale beredskapsplaner.

Lokal beredskapsplan

Lokal beredskapsplan bygger på overordnet beredskapsplan og overordnet og lokal ros-analyse. Det er felles mal for struktur, innhold og layout for alle enheter.

Direktør/leder for enheten har ansvar for å utarbeide og samordne planen i dialog med sin ledergruppe. Dette vil også være gjeldende dersom det er låne-/leietakere ved enheten.

Planverket skal være kjent for alle ansatte, interne brukere og andre eksterne offentlige låne-/leietakere ved enheten.

2.3. Opplæring og øvelser

Fylkesrådmann har det overordnede ansvaret for kommunikasjon og kompetanse.

Enhetsleder har ansvar for at det gjennomføres regelmessig opplæring, øvelser og evaluering innenfor lokal beredskapsplan med roller og ansvarsområder.

3. Når det skjer en hendelse

3.1. Organisering og roller; Beredskapsledelse

Sentral beredskapsledelse

Sentral beredskapsledelse består av fylkesrådmannen, hans ledergruppe samt beredskapskoordinator og seksjonsleder kommunikasjon. Fylkesrådmannen leder gruppen. Rådmann vil orientere fylkesordfører.

Lokal beredskapsledelse

Enhetene skal ha en lokal beredskapsledelse, ledet av enhetsleder. I tillegg til beredskapsledelse vil det være personer/ roller som det, avhengig av krisens art og omfang, vil være aktuelt å involvere i beredskapsledelse.

Myndighet for aktivering av beredskapsledelse

Ved hendelser som faller innenfor lokal beredskapsplan skal det umiddelbart aktiveres lokal beredskapsledelse og situasjonen meldes til sektordirektør.

Ved alvorlige hendelser som faller innenfor lokal beredskapsplan, skal sentral beredskapsledelse varsles av sektordirektør.

Dersom sentral beredskapsledelse er aktivert, leder og koordinerer denne fylkeskommunens beredskapsarbeid. Fylkesrådmann beslutter om og når fylkesordfører skal kobles på kriseledelsen.

3.2. Forholdet til eksterne aktører innen sivil beredskapssystem

Justisdepartementet har gjennom Politiet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) et overordnet nasjonalt ansvar for beredskap på tvers av regioner.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark har et lovmessig ansvar for beredskapstiltak som krever samordning av ressurser på tvers av kommuner i Vestfold og Telemark.

Vestfold og Telemark fylkeskommune har ansvar for ledelsen av kriser knyttet til våre tjenester eller lokasjoner. I alvorlige situasjoner som involverer politi, helse eller brann og redning ledes den overordnede krisehåndteringen av politiet.

Ved brann ledes håndteringen av situasjonen av brannvesenet.

Når en krisesituasjon ledes av politiet og det i tillegg er nødvendig for fylkeskommunen å opprette «Sentral kriseledelse», skal «Sentral kriseledelse» løpende konferere med politiet før det iverksettes tiltak for å håndtere situasjonen. Politiet vurderer behovet og tar beslutning om å opprette evakuerte- og pårørendesenter.

Kommunen som lokasjonen ligger i geografisk, har ansvar for å bidra med et krisepsykiatrisk tilbud til fylkeskommunale enheter dersom fylkeskommunen mener det er nødvendig for å ivareta de berørte etter en alvorlig hendelse. Kommunene har eget planverk for hvordan dette praktisk skal gjennomføres.

Kommunen ved smittevernlegen i den kommunen lokasjonen ligger, har ansvar for å gi råd og veiledning ved utbrudd eller mistanke om utbrudd av smittsomme sykdommer. Smittevernlegen eller kommunestyret har dessuten myndighet til å iverksette og pålegge tiltak for å forebygge eller begrense smitte innenfor kommunens geografiske grenser.

I tillegg, kan også Helsedirektoratet med hjemmel i smittevernlovgivningen pålegge smitteverntiltak i en kommune og i de lokasjoner som befinner seg innenfor kommunegrensen.

3.3. Prinsipper og ansvar

Beredskapsarbeidet i fylkeskommunen bygger på nasjonale prinsipper

Jf. St. melding 29 (2011-2012):

Ansvarsprinsippet

Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

Likhetsprinsippet

Den organisasjon man opererer med under kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.

Nærhetsprinsippet

Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

Samvirkeprinsippet

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

3.4. Lovmessig beredskapsplikt

Fylkeskommunens beredskapsplikt knytter seg til flere lovverk, forskrifter og regjerings- meldinger.

Politisk nivå

Fylkesordfører tiltrer fylkeskommunens sentrale beredskapsledelse ved behov, samtidig vil fylkesutvalget bli varslet.

Intern delegasjon

Ansvar for all beredskap ligger hos fylkesrådmannen med delegert myndighet.

Direktør for HR, mestring og utvikling er delegert oppgaven med å utarbeide og følge opp overordnet beredskapsplan og overordnet ros-analyse.

Direktørene/utviklingslederne har ansvar for oppfølging av underliggende enheters beredskapsarbeid i samsvar med overordnet plan og gjeldende lovverk.

Beredskapsleder

I de tilfellene der fylkesrådmannen ikke selv leder sentral beredskapsledelse, delegerer han oppgaven med å lede og koordinere beredskapsarbeidet til en beredskapsleder. Direktøren for HR, Mestring og utvikling er i fravær av fylkesrådmannen definert på forhånd som beredskapsleder. Fylkesrådmannen kan også definere andre fra sin ledergruppe inn i denne rollen. Beredskapsleder rapporterer til fylkesrådmannen.

Beredskapskoordinator

Beredskapskoordinator er rådgiver for beredskapsarbeidet i fylkeskommunen.

Roller har myndighet til å gjennomføre tilsyn slik at beredskapsarbeidet etterleves i samsvar med overordnet planverk og gjeldende lovverk.

Enhetsleder

Enhetsleder har ansvar for å utarbeide og samordne lokal beredskapsplan i dialog med sin ledergruppe. Dette vil gjelde for alle lokasjoner som tilhører enhetsleder. Ansvar gjelder også planlegging og gjennomføring av regelmessige beredskapsøvelser.

Nærmeste leder

Nærmeste personalleder har ansvar for å informere sine ansatte om lokal beredskapsplan og beredskapsarbeidet ved virksomheten.

Medarbeider

Ansatte har ansvar for å gjøre seg kjent med lokal beredskapsplan, og kjenne egne oppgaver i krise- og beredskapssituasjoner.

Systemansvar

Sektor HR, mestring og utvikling v/seksjon Personal og HMS har ansvar for overordnet beredskapsplan og overordnet ros-analyse. Enhetsleder har ansvar for lokal beredskapsplan og lokal ros-analyse.

3.5. Prioriteter

Konsekvenser av en hendelse skal minst vurderes etter disse fire dimensjonene:

- * Liv og helse
- * Store materielle verdier
- * Miljø og omgivelser
- * Tillit hos befolkningen/ omdømme

3.6. Varsling

Varsling av rådmannens ledergruppe

Direktør for HR, Mestring og utvikling, medlem av fylkesberedskapsrådet og beredskapskoordinator har myndighet og teknisk tilgang til å sende ut felles sms til medlemmer av rådmannens ledergruppe i situasjoner der det haster med å få ut viktig informasjon og sikre rask oppfølging i beredskapssammenheng.

SMS-varselet skal inneholde følgende tekst:

HASTER; LES VIKTIG EPOST DU HAR MOTTATT VEDR. SIKKERHET OG BEREDSKAP

Medlemmer av ledergruppen skal da umiddelbart lese epost som beskriver nærmere situasjonen og evt. hvilke tiltak som må iverksettes.

Ekstern varsling

Dersom det skjer hendelser som faller innenfor første del av «lokal beredskapsplan» skal alltid nødetatene umiddelbart varsles. Plikten til varsling vil være hos den som oppdager eller mottar melding om en slik hendelse.

Varsling og kommunikasjon mot Fylkesmannen og kommunen vil være telefon og epost.

Intern varsling

Enhver som oppdager hendelser som medfører fare for liv eller helse, skade på materielle verdier eller omdømme, plikter å varsle ledelsen ved enheten eller overordnet ledelse. Ingen varsling skal stoppe fordi et nivå ikke er tilgjengelig. Varsling omfatter også alle andre hendelser som er av en slik karakter at presse, politi, pårørende e.l. forventes å ta kontakt.

Talevarslingsanlegg er felles system for talevarsling ved brannalarm, uønskede hendelser, eller til felles beskjeder. Systemet er installert ved alle skolene i Vestfold samt at det er et pågående arbeid for å få installert dette ved alle skolene i Telemark. Inntil dette er installert kan alternativ kommunikasjon «en til mange» være eks: SMS, epost, Teams/Skype.

3.7. Kommunikasjon

Dersom det har skjedd en hendelse som faller innenfor lokal beredskapsplan, plikter enhetsleder/direktør fortløpende å orientere seksjonsleder for kommunikasjon og sentralbordet på fylkeshuset. Seksjonsleder for kommunikasjon er ansvarlig for all intern og ekstern kommunikasjon i samråd med fylkesrådmannen.

Krisekommunikasjon skal skje i henhold til fylkeskommunens «*Plan for krisekommunikasjon*».

4. Rapportering

Ved aktivering av lokale beredskapsplaner skal lokal beredskapsleder løpende informere sin direktør om status for hendelsen. Direktør skal tilsvarende holde fylkesrådmannen og sentral kriseledelse løpende informert.

5. Avvik

Avvik fra overordnet plan og lokale beredskapsplaner skal meldes til nærmeste leder.